

วิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

เทศบาลตำบลเขาค้อ
ตำบลเขาค้อ อำเภอเขาค้อ
จังหวัดสกลนคร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ : บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
บทที่ ๒ : การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
- เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)	๒
๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for conflict of interest)	๒
๒.๓ ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for conflict of interest)	๓-๔
- ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	๕
- ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	๕
๒.๔ การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)	๕
๒.๕ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
บทที่ ๓ : ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
๓.๑ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๗
๓.๓ แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๗

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยง(Risk) คือ การวัดความสามารถ ที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน และความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยง หรือการบริหารความเสี่ยง (Risk assessment) คือการจัดการความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการในการระบุวิเคราะห์ (Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับ กิจกรรม หน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุดอันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ใน ตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดเหตุประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่า ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่ หลากหลายจนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้เห็น ได้มากมายในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากการยึดประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่ผู้ที่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิด ความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือยังมีสถานการณ์ หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิด หรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

เทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันอาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากโครงการ กิจกรรม หรือการ ดำเนินงานจากแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ หรือปัจจัยของความเสี่ยงอันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินงาน

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งที่อันสมควรได้ชอบตามกฎหมาย
๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการให้กับเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์
๓. เพื่อแสดงเจตนาจำนงสุจริตในการบริหารราชการของเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์
๔. เพื่อแสดงความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
๕. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายเพื่อประเมินโอกาสผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินได้เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	อธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากที่สุด

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

เทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์ ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและแนวโน้มโอกาสในการเกิดประโยชน์ทับซ้อน Conflict of Interest สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลเขานกกรรจ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (รอบ ๖ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๓-มีนาคม ๒๕๖๔) ได้ดังนี้

๒.๓ ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

ประเด็นความเสี่ยง	รายละเอียด	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง	การป้องกันและควบคุม
การบริหารงานบุคคล	การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรมหรือโปร่งใสหรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน	๒	๒	๔	-จัดทำการประกาศเผยแพร่การรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมโดยการตั้งกรรมการแต่ละด้านอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ -หลักเกณฑ์การจ้างงานและบุคคลค่าประกันในการเข้าทำงาน -มีการสอบทาน กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้ประโยชน์	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถอื่นๆ	๒	๒	๔	-ดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตก่อนนำทรัพย์สินราชการไปใช้ - สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากร

ประเด็นความเสี่ยง	รายละเอียด	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง	การป้องกันและควบคุม
การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย	๑	๒	๒	- ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือการจ้าง
การรับของขวัญ	เจ้าหน้าที่ใช้หน้าที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือผู้รับบริการให้มีการดำเนินการนั้น ๆ ได้สะดวก	๑	๑	๑	- มีการจัดทำประกาศเกี่ยวกับมาตรการ รับของขวัญ - มีการจัดการภายในองค์กรโดยการจัดทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ
การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มีญาติหรือคนรู้จักที่มายื่นขอใบรับรองหรือใบอนุญาตนั้น ๆ	๑	๑	๑	- ควบคุม กำกับและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติต้องทำตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด โดยมีความเป็นกลาง

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับดังนี้

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

๒.๔ การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕					
	๔					
	๓					
	๒	(๓)	(๑),(๒)			
	๑	(๔),(๕)				
	๑	๒	๓	๔	๕	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

จากการจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
(๑) การบริหารงานบุคคล	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๔ คะแนน)
(๒) การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้ประโยชน์	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๔ คะแนน)
(๓) การจัดซื้อ จัดจ้าง	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๒ คะแนน)
(๔) การรับของขวัญ	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑ คะแนน)
(๕) การออกไปอนุญาต หรือการรับรองสิทธิ	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑ คะแนน)

๒.๕ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ของเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์ โดยจัดลำดับความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ ๑,๒ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๔ คะแนน) สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ควรมีมาตรการในการควบคุม ลำดับที่ ๓-๕ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑,๒ คะแนน) สามารถยอมรับความเสี่ยงได้

บทที่ ๓

ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในระบบงานหรือการปฏิบัติงานโดยไม่ตั้งใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระบบงานหรือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น
๒. หน่วยงานที่พบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในหน่วยงาน
๓. เป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับการบริหาร และการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพและมุ่งสู่องค์กรปลอดจากการทุจริต

๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ปัญหายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้บางกิจกรรมยังมีความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ภายใต้กิจกรรม

๒. การพบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ยังใช้ระยะเวลาในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขที่ล่าช้า ทำให้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ยังคงมีการปฏิบัติตามแนวทางที่ไม่ถูกต้อง

๓.๓ แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ดำเนินการจัดอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้บุคลากรทราบและตระหนักถึงหลักเกณฑ์การปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามระเบียบการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือบทลงโทษหากพบผู้กระทำการฝ่าฝืนเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการหาช่องทางเพื่อกระทำการทุจริต

๒. นำประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ที่มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงมา ปรับปรุงแก้ไขคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์โดยเพิ่มเติมข้อมูลการบริหารงานบุคคล การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคู่มือ และครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมากขึ้น

๓. กำหนดให้มีมาตรการหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องชัดเจนเพิ่มมากขึ้นในรายละเอียดการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ รวมถึงบรรจุให้เป็นหัวข้อในการกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กร ในด้านความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง สำนักปลัดเทศบาล

ชื่อผู้รายงาน นายสาคร ชำนาญปิ่น

(ลงชื่อ).....หัวหน้าหน่วยงาน

(นายอุทัย เสงประเสริฐ)

ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีตำบลเขาฉกรรจ์